

Jaarverslag 2013 Netwerk Land en Water

Opgericht in 1951

Aantal leden: 358 (december 2013)

Doelstelling en kenmerken

Het Netwerk Land en Water (NLW), een studiekering van KLV, verbindt vakgenoten die zich inzetten voor een duurzame groen-blauwe leefomgeving en stimuleert het debat over actuele ruimtelijke ontwikkelingen. Het NLW draagt bij aan het vakdebat over nieuwe uitdagingen in het landelijk en stedelijk gebied, onder meer klimaatverandering, waterbeheer, groeiend ruimtebeslag, duurzame energieproductie, ecologie en demografische ontwikkelingen. We richten ons op concrete vraagstukken in Nederland en plaatsen deze in een internationale context. We stimuleren uitwisseling tussen de leden van het NLW en andere organisaties die actief zijn op het terrein van de groen-blauwe leefomgeving. Het NLW organiseert studiemiddagen, excursies en debatten. Daarnaast wordt de Folkert Hellinga MSc Award toegekend aan de meest toonaangevende scriptie uit de MSc-programma's omgevingswetenschappen van de Wageningen University. Per januari 2013 heeft het NLW 371 leden. De meesten van hen hebben een opleiding aan de Wageningen University gevolgd binnen de omgevingswetenschappen. NLW-leden zijn hoofdzakelijk werkzaam bij adviesbureaus en overheden, als cultuurtechnicus, planoloog, natuurbeheerder of waterbeheerder.

Ledenbestand

In 2013 is het aantal nieuwe leden helaas gedaald van 371 naar 358. Dit is een verschijnsel waarmee ook andere netwerken in Wageningen te maken hebben, het bestuur vraagt zich dan ook af of dit hoort bij de huidige tijd of dat wij nieuwe concepten moeten ontwikkelen. De nieuwe leden bestaan met name uit ZZP-ers, de opzeggers zijn voornamelijk mensen tot 35 jaar. Gedurende 2013 heeft het bestuur op bijeenkomsten haar best gedaan om jonge mensen uit te nodigen, door gereduceerde tarieven of kostenloze deelname en door expliciete benadering.

Visie voor het netwerk

In 2012 is het bestuur begonnen met het vormen van een visie voor de toekomst van het netwerk. Grote vraag hierbij is wat onze leden bindt aan het netwerk en op welke wijze wij nieuwe mensen kunnen binden? Waarvoor komt men naar bijeenkomsten en met welke actuele thema's moeten wij ons komende jaren bezig houden? Komend jaar willen wij verder werken aan deze visie en daaraan gerelateerd op zoek gaan naar een goed format voor de verschillende (jaarlijks terugkerende) activiteiten.

Analyse ledenbestand

Halverwege 2013 hebben we een analyse van het ledenbestand gemaakt. Dit hebben wij gedaan voor een aantal variabelen: beroep (voor zover bekend), woonplaats, leeftijd en geslacht. Het achterliggende doel van deze analyse was om het soort activiteiten en de locatie van activiteiten beter te laten aansluiten bij onze achterban. Uit de analyse is gebleken dat de meeste leden werken bij een overheid of het bedrijfsleven. Daarnaast zijn de meeste leden woonachtig in of rondom

Wageningen, gevolgd door Deventer, Utrecht en Den Haag. De gemiddelde leeftijd is 53 jaar en 75% van de leden is van het mannelijk geslacht.

Activiteiten 2013

In 2013 hebben wij diverse activiteiten georganiseerd met wisselende onderwerpen en op wisselende locaties.

Winterlezing DLG Utrecht 31 januari 2013

Op 31 januari 2013 waren wij te gast bij de Dienst Landelijk Gebied (DLG), welke onder verantwoordelijkheid valt van het ministerie van Economische Zaken. Deze dienst is voortgekomen uit de Cultuurtechnische Dienst, de Stichting Beheer Landbouwgronden en de Landinrichtingsdienst. Ten tijde van deze borrel waren er circa 1000 mensen werkzaam bij DLG, welke op 1 januari 2015 zal worden opgeheven. Directeur Peter Heij gaf een toelichting op deze reorganisatie en de beleidsdecentralisatie van het Rijk naar provincies en gemeenten. Vervolgens schetste Andries Bouma de rol van de Wageningse afgestudeerde vroeger en nu. Daarbij constaterend dat het opleidingsaanbod de organisatievraag niet dekte. Uit de evaluatie die wij hebben gehouden na afloop van deze bijeenkomst, kwam onder meer naar voren dat een bekende spreker uitnodigingen en de relatie tussen opleiding en werk belangrijke aandachtspunten zijn voor het NLW.

Leegloop in de watersector Wageningen, zoektocht naar de watermedewerker van de toekomst 7 maart 2013

Samen met het Kennisnetwerk Milieu (KNM) heeft het NLW op 7 maart een bijeenkomst georganiseerd over de 'Watermedewerker van de toekomst'. Hiertoe waren er diverse professionals uit de beroepspraktijk uitgenodigd, wat een levendige discussie opleverde. Over de vergrijzing in de watersector is al veel gezegd. Veel mensen in de sector gaan de komende jaren met pensioen. Meer jongeren moeten kiezen voor een water gerelateerde opleiding en uiteindelijk voor een carrière in water om een dreigend personeelstekort te voorkomen. Het gaat echter niet alleen om aantallen. En het gaat niet alleen om nieuwe medewerkers. Dé ideale waterprofessional van de toekomst bestaat niet. Of het moet wel het bekende schaap met de vijf poten zijn. Of juist een schaap met één hele dikke bètapoot. Dat was de conclusie van het seminar 'Leegloop in de watersector, zoektocht naar de watermedewerker van de toekomst'. En terwijl de sector zich moet voorbereiden op een personeelstekort omdat komende jaren veel mensen met pensioen gaan, worden er nu door de crisis juist watermedewerkers ontslagen en kunnen net afgestudeerden moeilijk een baan vinden.

ALV en Vliegveld Valkenburg 19 april 2013

Op 19 april was de ALV op Vliegveld Valkenburg. Dit vliegveld was voorheen in gebruik voor militaire doeleinden en wordt momenteel gebruikt door zweefvliegers en voor de musical 'Soldaat van Oranje'. Er liggen plannen voor een grootschalige gebiedsontwikkeling bestaande uit woningen en recreatiegebied. Op deze bijeenkomst werden deze plannen toegelicht door Martine de Vaan van het RijksVastgoedOntwikkelingsBedrijf (RVOB) en Therese van Gijn (medewerker Sustainable Development bij RoyalHaskoningDHV). Het eigendom van het vliegveld is momenteel gelegen bij het RVOB. Gezien de economische ontwikkelingen is gebleken dat het moeizaam is om commerciële partijen te interesseren voor deze

gebiedsontwikkeling. Daarom is het RVOB nu zelf begonnen met ontwikkelen, dit heeft het RVOB nog niet eerder gedaan. In eerste instantie licht de focus op het ontwikkelen van een vijftigtal woningen, dit zal langzaam worden uitgebreid. Om de ontsluiting van het gebied te verbeteren zal de 'Rijnlandroute' worden aangelegd. Het wordt beoogd om het gebied op een duurzame manier te ontwikkelen. Hiertoe werden diverse voorbeelden gegeven. Vervolgens was er per fiets een verkenning van het vliegveld.

Folkert Hellinga MSc Award 19 april 2013

Op 19 april is op Vliegveld Valkenburg de Folkert Hellinga MSc-Award uitgereikt aan René van Seumeren en Gerjanne Brink. Zij kregen de prijs voor hun 'Revitalizing Zeeuws-Vlaanderen, a landscape design experiment for the shrinking and climate sensitive region of Zeeuws-Vlaanderen'. De jury heeft vier aanmeldingen voor de Folkert Hellinga MSc Award ontvangen. Het is de jury opgevallen dat ook dit jaar de opmaak van een aantal van de inzendingen van zeer goede kwaliteit was. Evenals in voorgaande jaren was de diversiteit van de onderwerpen groot en gaf daarmee een mooi beeld van het brede onderzoeksveld land en water binnen Wageningen Universiteit. Na uitgebreid overleg heeft de jury één winnaar gekozen. Conform het reglement van deze prijs beoordeelde de jury de inzendingen vooral op de volgende punten: wetenschappelijke kwaliteit, originaliteit, relevantie voor de beroepspraktijk en presentatie.

Zomerwandeling bij drinkwaterbedrijf Dunea Den Haag 5 juli 2013

Op 5 juli zijn we op bezoek geweest bij drinkwaterbedrijf Dunea Duin en Water. Tijdens deze dag zijn de sprekers ingegaan op de ecologie en de hydrologie van duingebied Meijndel en in de middag hebben we onder begeleiding van een ecooloog het duingebied verkend. Onderstaand zijn enkele opvallende aspecten weergegeven die deze dag zijn benoemd. Drs. Harrie van der Hagen is PhD-student en beleidsmedewerker bij Dunea en doet momenteel onderzoek naar de sterfte van bomen in duingebied Meijndel. Hij heeft een aanwijzing gevonden voor een bomenlevenscyclus, als verklaring voor de sterfte en zal hierover binnenkort gaan publiceren. Daarnaast ging een spreker in op de KRW en noemde het voornamelijk een politiek probleem dat de doelstellingen (voorlopig) niet worden gehaald, technisch zou het wel mogelijk zijn. Ook kwam het Deltaprogramma deelprogramma zoetwater ter tafel. In eerste instantie wordt tbv het zoetwatervraagstuk gedacht aan de aanleg van waterbuffers en het ontzilten van brak grondwater. Daarnaast heeft een enquête onder recreanten uitgewezen dat de infiltratieplas het meest wordt gewaardeerd in Meijndel, terwijl dit juist een weinig natuurlijk element in het landschap is.

Vliegveld Soesterberg 6 september 2013

Op 6 september brachten wij een bezoek aan Vliegbasis Soesterberg. Vliegbasis Soesterberg is het kroonproject van Hart van de Heuvelrug. Het terrein kent een rijke en unieke geschiedenis: hier ligt de bakermat van de Koninklijke Luchtmacht, het eerste militaire vliegterrein in Nederland. Het gebied is 1000 voetbalvelden groot en wordt nu ingericht als natuurgebied. Een deel van het terrein krijgt een recreatieve functie: het nieuwe Nationaal Militair Museum wordt er gevestigd en er komt een informatiecentrum over de Utrechtse Heuvelrug. De bouw van het museum en de herinrichting van het museumkwartier zijn in volle gang. Op 6 september waren wij hier op bezoek. De lezingen over de context en visie Hart van de Heuvelrug, het landschapsonwerp, de natuur-ontwikkeling en het 25-jarige beheer leidden de excursie in waarbij we de bouwplaats van 45 ha groot mochten bezoeken onder leiding van Heijmans en H+N+S. Afsluitend werd er tijdens de borrel nagepraat over dit mooie terrein.

Grond voor discussie Wageningen 31 oktober

Op 31 oktober 2013 heeft het symposium grond voor discussie plaatsgevonden in Wageningen University. Ruim 80 professionals op het gebied van grondbeleid en grondaankoop vanuit zowel de overheid, kennispartijen als ingenieursbureaus waren op het symposium aanwezig. Michiel Pellenbarg verzorgde namens het Kadaster de opening van het symposium, waarin hij de aanwezigen meenam in 20 jaar gemeentelijke en provinciale grondaankopen. Fennie van Straalen (Wageningen University) presenteerde de aanwezigen vervolgens de resultaten van het PhD onderzoek naar Provinciale grondbeleids-strategieën. Diana Frikkee (bureau Overwater) vervolgde na de pauze met een presentatie waarbij werd ingegaan op het probleem van de planologische slagschaduw voor grondeigenaren. Haar presentatie werd vervolgd door Sanne Holtslag-Broekhof (Kadaster en Wageningen University), die vier benaderingen presenteerde om met particuliere eigenaren om te gaan tijdens binnen-stedelijke herontwikkeling. Na gelegenheid om over de eerste vier presentaties na te praten tijdens een lichte maaltijd, sloot Leonie Janssen-Jansen (Universiteit van Amsterdam) het symposium af met een presentatie waarin ze haar bevindingen op het gebied van publiek-private samenwerking met het publiek deelde.

Bestuurswisselingen

Nieuw in het bestuur is Edo Dijkman, werkzaam als directeur gebiedsontwikkeling bij DLG in Utrecht. Piet Dircke en Evert Kloosterboer hebben het bestuur verlaten, dit afscheid hebben wij samen met het afscheid van Martine de Vaan gevierd (die een jaar eerder uit het bestuur is gegaan) met een etentje in Wageningen.

Bestuurssamenstelling

De samenstelling van het bestuur in 2013: dr. ir. Eddy Moors (voorzitter), ing. Margreet Smit MSc (secretaris), ir. Rob Ruijtenberg (penningmeester), ir. Léon Schouten (mediacommissaris), ir.R. Loeve (PR-commissaris), ir. Fennie van Straalen, prof. dr. ir. Remko Uijlenhoet, ir. Diana Frikkee, ir. Arjen Meeuwssen en ir. Edo Dijkman.